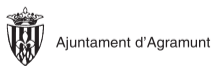

© Josep Guinovart, VEGAP, Lleida 2012. Imatge: Sense Títol IX, 1993. Gasull Fotografia

ACTIVITAT REALITZADA AMB LA COL-LABORACIÓ DE

HORARIS
Dijous i divendres de 10h a 13h.
Dissabte d'11h a 14h i de 17h a 19h.
Diumenge d'11h a 14h.

SERVEI EDUCATIU
L'Espai ofereix visites comentades amb tallers complementaris per als centres educatius

**INFORMACIÓ AMICS DE L'ESPAI GUINOVART I
CONCERTACIÓ DE VISITES EN GRUP**
Telèfon 973 39 09 04 - A/e: info@espai.guinovart.es

PATROCINA

Plaça del Mercat, s/n
25310 Agramunt

ESPAI
GUINOVART
AGRAMUNT
L'URGELL, LLEIDA
Tel | Fax: 973 39 09 04
espai.guinovart.es

Més enllà de la terra: el transcendent en l'obra de Guinovart

13 octubre | 30 novembre 2012
Agramunt (Lleida)

Més enllà de la terra: el transcendent en l'obra de Guinovart

El realisme de l'art de Guinovart és indiscutible. Però la seva concepció del món real, en confluència i fins en fusió amb una visió en profunditat que escapa a la que és pròpia de la vida quotidiana, resulta torbadora moltes vegades. (...) I la manera i en el grau en què sent la natura, juntament amb la llibertat a que s'obre a experiències inesperades, donen per resultat unes obres que tenen certes connotacions que, sense ser religioses, toquen una matèria que crema. Parlar del sagrat és massa equívoc i ha passat de ser considerat nefand a usar-se abusivament, per moda o lleugeresa, banalment. Seria menys equívoc dir que obres com *L'ull del blat* i, sobretot, *Sense títol* (1993) porten l'art a un nivell profund que remou en nosaltres uns nivells també profunds, als quals no podem donar nom.

José Corredor-Matheos ¹

No és estrany observar el mateix Espai Guinovart d'Agramunt com una mena de temple de l'art dedicat a la natura i al treball dels homes i les dones del camp: començant pel *Mural* dedicat a les quatre estacions que presideix l'espai i que representa el pas del temps a través d'un moviment circular sense principi ni fi de quatre àmbits; passant per *la Cabana*, l'espai central mig tancat que protegeix la memòria i la vida dels ancestres, i acabant per *l'Era*, espai circular obert flanquejat per miralls que amplien l'horitzó, un cercle de fang primigeni marcat per profundes incisions de signes i un munt de sagetes mòbils que l'apunten amb força des de l'alçada.

En aquest espai, Guinovart aconseguí expressar el seu propi mite, donar forma a la seva mitologia, encabir el paisatge exterior d'Agramunt a l'interior d'un edifici, mentre, al mateix temps, representava el seu propi paisatge interior, el paradís perdut i sofert de la seva infància a la llum d'una maduresa que, com ell mateix expressà, a mesura que avançava el temps, li atorgava més llum al misteri.

En tota la seva trajectòria artística, anem albirant aquesta proximitat envers un univers simbòlic. Un equilibri poètic entre el binomi acció/contemplació, entre un moviment que el condueix cap a l'exterior, cap a la problemàtica humana del seu moment històric, i un altre que el porta cap endins, cap a l'observació i la connexió d'elements que cerca més enllà del temps i dels seus límits.

Ja en els seus inicis se sent influenciat per l'art romànic, per la cultura popular, així com per un cert primitivisme i ingenuïsm, que el fan desenvolupar una figuració esquemàtica en què representa unes figures frontals que esdevenen, per la seva força i contundència, icones que sobrepassen la realitat concreta. Quan, més endavant, enceta el seu camí dins l'informalisme, no esdevé un pintor purament abstracte, sinó que aposta per la inclusió d'elements de la realitat dins les seves obres, per inserir-los en el seu treball, però, tot i reivindicar la seva quotidianitat, aquests objectes es transformen en quelcom més. Tal com escriu Jaume Creus: «Incorpora coses senzilles i ens les fa veure transcendents». D'aquesta forma, esdevenen elements que s'escapen de la seva pròpia matèria.

El fet que Guinovart treballi de forma continuada amb signes concrets que anirà repetint atorga a la seva obra un fort component al·legòric; podríem parlar de la creació d'un llenguatge metafòric, un vehicle d'expressió que s'endinsa en el passat remot, en els espais ignots i en la consciència del misteri que ens envolta.

Per aquest motiu, «Més enllà de la terra: el transcendent en l'obra de Guinovart» se centra en aquest caràcter simbòlic de la seva obra a partir d'elements a bastament treballats per aquest creador, com poden ser les formes circulars i ovals, les creus i el blat. El cercle, com a símbol del culte solar i de perfecció, de limitació i protecció; la roda, com a símbol de la dinàmica i el moviment; l'ou, com a símbol d'immortalitat, de germen i potència de vida, de nova vida; la creu, com a símbol omnipresent en la nostra pròpia cultura, orientació en l'espai, eix del món, representació de la relació primària entre els dos mons (l'espiritual i el terrenal), conjunció de contraris, símbol de lluita i de martiri, integració de principis actius i passius, i, finalment, el blat, com a element que inunda de vida la terra de Sió, indispensable en l'imaginari propi d'Agramunt i de Guinovart, símbol de fecunditat, creixement i prosperitat.

Tots ells els podríem definir com a *arquetipus*, concepte que desenvolupà C. G. Jung i que designa aquelles imatges amb valor simbòlic que formen part de l'inconscient col·lectiu, que habiten en el nostre interior des del principi dels temps i que continuen conformant allò que som, potser aquell racó de nosaltres que hem anat deixant enrere per una equivocada idea de *progrés*, però que, quan el retrobem (en aquest cas, en l'obra de Guinovart), el reconeixem de forma instintiva i inequívoca, com una veu familiar llunyana.

Sílvia Muñoz d'Imbert
Historiadora i crítica d'art

¹ Guinovart. Obres del 1948 al 2002. Barcelona, Sala d'exposicions de la Fundació Caixa de Catalunya, La Pedrera, 2002, p. 19.

Más allá de la tierra: lo trascendente en la obra de Guinovart

El realismo del arte de Guinovart es indiscutible. Pero su concepción del mundo real, en confluencia y hasta fusión con una visión en profundidad que escapa a la que es propia de la vida cotidiana, resulta en numerosas ocasiones turbadora. (...) Y la manera y en el grado en que se siente la naturaleza, junto a la libertad con que se abre a experiencias inesperadas, dan como resultado obras que tienen ciertas connotaciones que, sin ser religiosas, tocan una materia que quema. Hablar de lo sagrado es demasiado equívoco y ha pasado de ser considerado nefando a emplearse abusivamente, por moda y ligereza, de manera banal. Sería menos equívoco decir que obras como *El ojo del trigo* y, sobre todo, *Sin título* (1993), llevan el arte a un nivel profundo que remueve en nosotros niveles también profundos, a los que no podemos dar nombre.

José Corredor-Matheos ¹

No es raro observar el propio Espai Guinovart de Agramunt como una especie de templo del arte dedicado a la naturaleza y al trabajo de los hombres y las mujeres del campo: comenzando por el Mural dedicado a las cuatro estaciones que preside el espacio y que representa el paso del tiempo a través de un movimiento circular sin principio ni fin de cuatro ámbitos; pasando por la Cabaña, el espacio central medio cerrado que protege la memoria y la vida de los ancestros, y acabando por la Era, espacio circular abierto flanqueado por espejos que amplían el horizonte, un círculo de barro primigenio marcado por profundas incisiones de signos y un montón de saetas móviles que le apuntan con fuerza desde la altura.

En este espacio, Guinovart consiguió expresar su propio mito, dar forma a su mitología, embutir el paisaje exterior de Agramunt en el interior de un edificio, mientras, al mismo tiempo, representaba su propio paisaje interior, el paraíso perdido y sufrido de su infancia a la luz de una madurez que, como él mismo expresó, a medida que avanzaba el tiempo, le otorgaba más luz al misterio.

En toda su trayectoria artística, vamos vislumbrando dicha proximidad hacia un universo simbólico. Un equilibrio poético entre el binomio acción/contemplación, entre un movimiento que le conduce hacia el exterior, hacia la problemática humana de su momento histórico, y otro que le lleva hacia adentro, hacia la observación y la conexión de elementos que busca más allá del tiempo y de sus límites.

Ya en sus inicios se siente influenciado por el arte románico, por la cultura popular, así como por cierto primitivismo e ingenuismo, que le hacen desarrollar una figuración esquemática en que representa a unas figuras frontales que se convierten, por su fuerza y contundencia, en iconos que sobrepasan la realidad concreta. Cuando, más adelante, inicia su camino dentro del informalismo, no se convierte en un pintor puramente abstracto, sino que apuesta por la inclusión de elementos de la realidad dentro de sus obras, por insertarlos en su trabajo, pero, aun reivindicando su cotidianidad, dichos objetos se transforman en algo más. Tal y como escribe Jaume Creus: «Incorpora cosas sencillas y nos las hace ver como transcendentes». De esta forma, se convierten en elementos que se escapan de su propia materia.

El hecho de que Guinovart trabaje de forma continua con signos concretos que irá repitiendo otorga a su obra un fuerte componente alegórico; podríamos hablar de la creación de un lenguaje metafórico, un vehículo de expresión que se adentra en el pasado remoto, en los espacios ignotos y en la consciencia del misterio que nos rodea.

Por este motivo, «Más allá de la tierra: lo trascendente en la obra de Guinovart» se centra en dicho carácter simbólico de su obra a partir de elementos sobradamente trabajados por este creador, como pueden ser las formas circulares y ovals, las cruces y el trigo. El círculo, como símbolo del culto solar y de perfección, de limitación y protección; la rueda, como símbolo de la dinàmica y el movimiento; el huevo, como símbolo de inmortalidad, de germen y potencia de vida, de nueva vida; la cruz, como símbolo omnipresente en nuestra propia cultura, orientación del espacio, eje del mundo, representación de la relación primària entre los dos mundos (el espiritual y el terrenal), conjunción de contrarios, símbolo de lucha y de martirio, integración de principios activos y pasivos, y, finalmente, el trigo, como elemento que inunda de vida la tierra de Sió, indispensable en el imaginario propio de Agramunt y de Guinovart, símbolo de fecundidad, crecimiento y prosperidad.

A todos ellos los podríamos definir como arquetipos, concepto que desarrolló C. G. Jung y que designa aquellas imágenes con valor simbólico que forman parte del inconsciente colectivo, que habitan en nuestro interior desde el principio de los tiempos y que continúan conformando lo que somos, quizás aquel rincón de nosotros que hemos ido dejando atrás por una equivocada idea de progreso, pero que, cuando lo reencontramos (en este caso, en la obra de Guinovart), lo reconocemos de forma instintiva e inequívoca, como una voz familiar lejana.

Sílvia Muñoz d'Imbert
Historiadora i crítica de arte

¹ Guinovart. Obras del 1948 al 2002. Barcelona, Sala de exposiciones de la Fundació Caixa de Catalunya, La Pedrera, 2002, p. 19-21.

La Fundació Privada Espai Guinovart d'Agramunt es complau a convidar-vos a l'exposició

Més enllà de la terra: el transcendent en l'obra de Guinovart

La inauguració de l'exposició tindrà lloc el dissabte dia 13 d'octubre a les 18.00 h.

L'exposició romandrà oberta del 13 d'octubre al 30 de novembre de 2012.

Properes exposicions

Cicle Invasions Subtils amb Laurent Jiménez-Balaguer

13 octubre | 30 novembre 2012

Amb la col·laboració del Museu de L'Hospitalet

Agramunt a Guinovart

Desembre 2012 | febrer 2013